

Jaarverslag

van het verenigingsbestuur van de Franciscaanse Beweging voor het Algemeen Kapittel 2019

1. Inleiding

Een jaarverslag van de Franciscaanse Beweging is feitelijk een beschrijving van activiteiten, besluiten en het beleid van de vereniging. Wat uiteindelijk een ieder beweegt om lid te zijn of te worden of wat voor betekenis het heeft in iemands leven of hoe het iemand aanzet om zich in te zetten op maatschappelijk terrein wordt niet beschreven. Dat is alleen voel- en tastbaar tijdens de bijeenkomsten en activiteiten en in de maatschappelijke presentie.

Het hart van de vereniging ligt niet in de activiteiten, is ook niet af te lezen aan de hoeveelheid deelnemers aan een activiteit of bijeenkomst. Het werkelijke hart van de vereniging zijn de leden die, ieder op eigen wijze, dag in, dag uit, de spiritualiteit van Franciscus en Clara van Assisi leven, vormgeven, ieder op hun eigen plek, al of niet gesteund door anderen.

Een jaarverslag zal dan ook nooit meer zijn dan een contourschets van het werkelijke franciscaanse leven mede vormgegeven door de leden van de Franciscaanse Beweging in Nederland. Ook in 2019 kon de Franciscaanse Beweging alleen bestaan door de verdienstelijke inzet van vele mensen in diverse werkgroepen, commissies, in de custodieën en op het dienstencentrum, waarvoor het bestuur allen zeer erkentelijk is.

2 Bestuur

2.1 Samenstelling en werken van het bestuur

Op 13 april 2019 overleed ons bestuurslid Xander van Asperen vbf. Xander was franciscaan in hart en nieren en een drijvende kracht in het bestuur. Zijn overlijden is een groot verlies, niet alleen voor zijn gezin en familie, maar ook voor het bestuur en de hele franciscaanse familie. De Franciscaanse Beweging is Xander veel dank verschuldigd. Velen kennen hem als vaste deelnemer aan de Pinkstervoettocht. In de moeilijke weken vóór en na het overlijden van Xander zijn we dicht bij Janneke en de familie geweest. We zullen Xander niet vergeten en zijn dankbaar voor wat hij voor de Franciscaanse Beweging heeft betekend.

Vanwege het einde van zijn bestuurstermijn heeft Hans Sevenhoven afscheid genomen van het verenigingsbestuur tijdens de bestuursvergadering van 14 december 2018. Hans heeft een levenslange carrière gemaakt binnen de franciscaanse familie en zich op verschillende terreinen méér dan verdienstelijk gemaakt. Hans was binnen het bestuur de franciscanoloog en kende de franciscaanse familie van binnen en van buiten.

Op het Algemeen Kapittel van 10 november 2018 kon Marion Bogaers aan de ledenvergadering als nieuw lid van het bestuur worden voorgesteld en worden benoemd. Jan Nielen werd voor een tweede termijn voorgedragen en herbenoemd. Met het wegvallen van Xander en Hans is aanvulling van het bestuur gedurende het jaar een constant punt van aandacht geweest. Gesprekken zijn gevoerd met verschillende potentiële kandidaten. We kunnen nu aan de ledenvergadering op het Algemeen

Kapittel van 2019 twee kandidaten voordragen. Zij hebben zich in het Franciscaans Maandblad van oktober en november voorgesteld. Adriaan Bos neemt na twee bestuurstermijnen afscheid van het bestuur op het Algemeen Kapittel van 9 november 2019.

Aanvulling van het bestuur blijft een aandachtspunt ook voor het komend jaar.

Het verenigingsbestuur was in 2019 als volgt samengesteld: Jan Nielen (voorzitter), Xander van Asperen vbf (secretaris)/na overlijden van Xander vacature, Marion Bogaers (penningmeester) en Adriaan Bos (lid).

Het verenigingsbestuur vergaderde op 14 december 2018, 8 februari, 29 maart, 10 mei, 2 augustus, 6 september en 25 oktober. Directeur Mieke Dorssers woonde alle bestuursvergaderingen bij. Bij enkele relevante onderwerpen schoof ook Machteld Touwen, de nieuwe PR-medewerker sinds november 2018, aan. Wietske Brenters ondersteunt op kundige en betrokken wijze het bestuur door het maken van de notulen.

2.2 Beleid

2.2.1 Maatschappelijke betrokkenheid

Ontmoetingscafé: Begin 2018 werd begonnen met het Ontmoetingscafé, maar m.i.v. september van dat jaar is dat gestopt vanwege de onzekerheid m.b.t. de ruimte die beschikbaar was, minder bezoekers en afnemend enthousiasme van de vrijwilligers. Na het stoppen zijn tot voorjaar 2019 mensen aan de deur geweest die speciaal hiervoor kwamen.

Het zou een plek moeten worden waar ervaren en nieuwe Nederlanders op een laagdrempelige manier met elkaar in contact konden komen. Het met elkaar praten is de belangrijkste doelstelling. Na de verbouwing van het Franciscushuis willen wij daar opnieuw aandacht en energie aan besteden. Dit omdat via allerlei wegen bevestigd werd en wordt dat dit wel in een behoefte voorziet.

Lunchbijeenkomsten: De lunchbijeenkomsten gingen door met minder deelnemers in de zomer. Vanuit de Franciscaanse Beweging werden er vóór de verbouwing lunchbijeenkomsten in het Franciscushuis in Den Bosch georganiseerd. Daarna in het stadsklooster San Damiano. Deze bijeenkomsten vinden plaats op de eerste woensdag van de maand. Op de bijeenkomsten wordt gesproken over zaken die mensen bezighouden in het dagelijks leven. Uit de reacties blijkt dat deze bijeenkomsten worden gewaardeerd.

De tijd is aangepast en de lunchbijeenkomst is nu aansluitend na het middaggebed van het stadsklooster. Doch men maakt geen gebruik van het meevieren en het aantal bezoekers is sinds de tijdelijke verhuizing dalende.

Op 5 november vindt er in het Franciscushuis tijdens de ‘dag van de dialoog’ een bijeenkomst plaats onder het thema: ‘kunst van het samenleven’. Als FB hebben we contact gezocht met de organisatie om de ‘tafel van dialoog’ te herbergen in het Franciscushuis. Aanvankelijk hadden we dit in onze inloopruimte bedacht, doch deze is nog niet bruikbaar voor deze activiteit.

We mogen niet vergeten dat een groot aantal franciscaanse mensen in hun eigen woonplaats maatschappelijk en diaconaal actief zijn, geïnspireerd vanuit de franciscaanse spiritualiteit die gevoed wordt op bijeenkomsten van allerlei aard die door de Franciscaanse Beweging worden georganiseerd.

2.2.2 Externe contacten

De perikelen en onzekerheid rondom de verbouwing van het Franciscushuis hebben dit jaar dus grote invloed gehad op de voortgang van een aantal activiteiten. Zaken als publicatie van FM, FL en de

wandeltochten konden normaal doorgang vinden. Andere activiteiten, zoals een studiedag, vonden plaats in 'Bij Katrien', het oude Muntgebouw in Den Bosch.

Ook het Platformoverleg moest uitwijken naar een andere locatie. Die vonden wij bij de Holy Trinity Church in Utrecht. Dat vroeg extra voorbereiding, maar de keerzijde was dat het zoeken naar nieuwe ruimtes en locaties ook weer nieuwe kansen bood voor nieuwe contacten en andere doelgroepen.

De meditatiegroep uit Utrecht heeft vanwege het vertrek van de Franciscanen uit Utrecht een plek gevonden op een nieuwe locatie: "De smaak van de Lunet". Een nieuwe meditatiegroep in Arnhem is opgenomen in het programma van "D3rde Verdieping" in de Rozet.

Voor de Tafel van Dialoog en voor het programma op het Algemeen Kapittel (AK) 'Tapijt voor de vrede' werd de samenwerking gezocht met lokale organisaties. Voor inleidingen op de Platformdag, inspiratiemiddag en het AK waren er contacten met de Mariënborgvereniging, met moslims, Sufi's en een docent van de Hogeschool Windesheim.

Veel werkgroepen, zoals de Pinkstervoettocht, Wandelen met Franciscus, etc. die voorheen terecht konden bij de franciscanen in Utrecht zijn uitgeweken naar een plekje bij de mensen zelf thuis of in de nabijheid van het station.

2.2.3 Hernieuwde huisvesting van de Franciscaanse Beweging

De hernieuwde huisvesting van het Dienstencentrum (DC) heeft veel tijd, aandacht en energie gevergd in het afgelopen jaar.

In het bestuur is er ook dit jaar weer veel over nagedacht en gesproken. De directeur en de PR-medewerker namen namens de Franciscaanse Beweging actief deel aan het overleg met de (toekomstige) bewoners en gebruikers van het klooster. Mieke Dorssers nam deel aan de Coördinatievergaderingen, m.u.v. de agendapunten die alleen de bewoners aangaan. Machteld Touwen nam deel aan de vergaderingen van Gastvrijheid, Activiteiten en PR (GAP).

Er mocht veel geduld geoefend worden met de datum van de verhuizing. Die was gekoppeld aan de uitvoerder van de verbouwing. Het DC verhuisde op 16 april en was de dag erna al weer operationeel. Een verhuisbedrijf bracht de spullen naar de zolder en de kelder van het stadsklooster San Damiano. Daar betrok het DC 6 slaapcellen, waarvan 4 aparte werkkamers elk met een bureau, kast en ladenblok, een koffiekamer en opslagkamer. De broeders waren gastvrij en hadden ervoor gezorgd dat de zolderverdieping meteen in gebruik genomen kon worden.

Met de feitelijke verbouwing van het Franciscushuis werd op 29 april begonnen. In het klooster kon redelijk gewerkt worden. De medewerkers en vrijwilligers hadden weliswaar een eigen werkruimte maar deze was erg gehorig, donker en in de warme zomermaanden te warm om goed te kunnen werken. Bovendien was er veel ongemak door het slecht functioneren van de draadloze internetverbinding. De huisbel functioneerde niet, er was slechts 1 telefoonlijn open en vaak was het DC ook telefonisch helemaal niet meer bereikbaar.

De verbouwing heeft in totaal 4-5 maanden geduurd. Eind augustus kon er een datum geprikt worden om terug te verhuizen. Op 9 oktober is het DC verhuisd naar haar vertrouwde plek in het mooi verbouwde Franciscushuis. Er zijn een aantal voordelen op te noemen zoals een mooie, lichte en frisse ruimte boven, de keuken en het halletje boven zijn nu een aparte werkruimte geworden, er zijn ramen die open kunnen, er is een bredere trap en een praktische huisbel. Maar ook zijn er tegenvallers te noemen. Door het opnieuw indelen van de ruimtes is er weinig kastruimte. Vanwege isolatie zijn voormuren geplaatst waardoor de ruimte als geheel iets kleiner is geworden. De ruimte beneden waar we ons winkeltje/infocentrum en inloopruimte willen verwezenlijken blijkt niet echt praktisch en te klein te zijn voor wat we voor ogen hadden. Het DC heeft geen eigen keuken meer en is aangewezen op de keuken beneden. Hoe dat in de praktijk gaat lopen zal zich uitwijzen in de toekomst. Een

groter euvel is dat het DC ook nu dagelijks aanloopt tegen een slechte internet- en telefoonverbinding. Om haar werkzaamheden goed te kunnen uitvoeren zijn we afhankelijk van een goede bereikbaarheid.

M.b.t. de verhuizing en verbouwing werd de FB niet altijd tijdig betrokken bij de gang van zaken. In het gehele proces is sprake van een niet optimale communicatie m.b.t. de plannen en praktische uitvoeringen.

Daarnaast werd geconstateerd dat in de aanloop naar de brede franciscaanse samenwerking van aanvang aan veel onduidelijkheid was omtrent de doelstelling van het geheel en de verwachtingen van de deelnemers. De Franciscanen hadden als hoofddoel een gemeenschap voor de jongere broeders waarbinnen deze franciscaanse presentie van een ieder zichtbaar zou kunnen worden. De participanten gingen uit van een gelijkwaardige positie in de franciscaanse presentie. In het gehele proces ging en gaat nog steeds veel energie en aandacht van de bewoners uit naar het samen vormen van een gemeenschap. We hopen dat er spoedig aandacht gegeven kan worden aan het samen handen en voeten geven aan de franciscaanse spiritualiteit en dat we elkaar kunnen versterken vanuit onze eigenheid.

2.2.4 Platformdag

Op 29 juni vond de jaarlijkse Platformdag van de Franciscaanse Beweging plaats. Op deze dag die als thema had: "Waar sluit de Franciscaanse Beweging aan bij jouw verhaal?" kwamen diverse mensen aan het woord: Michel Besnard van de Mariënburgvereniging, Vera Hols, Ludger Schulling en Ad Vermeulen ofmcap. Er werd ook gekeken naar de relatie met de verdere ontwikkeling van het Dienstencentrum, zowel inhoudelijk als fysiek, en wat belangrijke thema's en activiteiten zijn waar aandacht aan gegeven kan/moet worden.

2.3 Contacten met andere franciscaanse instituten, organisaties en activiteiten

- Er is afgelopen jaar samengewerkt met de franciscanen en een claris van het stadsklooster. Zr Mirjam van Schaik osc participeert in de lunchbijeenkomsten. Voor vergaderingen en activiteiten konden we veelal terecht in een ruimte van het stadsklooster.
- Het dienstencentrum heeft vanwege tijdelijke huisvesting in het stadsklooster een kennismakingsborrel op 16 mei georganiseerd voor de bewoners en organisaties die gehuisvest zijn in het stadsklooster; VKMO, Thomas More en het provinciaal.
- Voor invulling van een workshop op de inspiratiedag konden we Willem Marie Speelman van het Franciscaans Studiecentrum benaderen.
- Op 24 november hadden Machteld Touwen en Mieke Dorssers in St. Truiden de inspiratiedag over 'het verhaal gaat verder' van *Tau, Franciscaans leven vandaag* bijgewoond.
- Op 19 maart heeft het bestuur van de Franciscaanse Beweging een gesprek gehad met ADOFF over de mogelijke (financiële) gevolgen van de nieuwe huisvesting en de daarmee samenhangende toekomstplannen.

2.3.1 Werkgroep Franciscus en de Sultan

In de werkgroep Franciscus en de Sultan werkten OFM, OFS en FB samen in het coördineren van activiteiten in 2019 rondom dit thema. Het is dit jaar 800 jaar geleden dat Franciscus en de Sultan elkaar troffen. Hierbij is de inzet het stimuleren van lokale ontmoetingen tussen mensen in de hoop blijvende netwerken op te zetten. Het boek 'Franciscus van Assisi ontmoet de Sultan: Vredesmissie in Oorlogstijd' (een vertaling van het boek *The Saint and the Sultan: The Crusades, Islam and Francis of Assisi's Mission of Peace* van Paul Moses) werd door de Franciscanen uitgegeven bij Berne Media en op

23 februari in Amsterdam gepresenteerd. Daaraan gekoppeld was een bezoek aan de ernaast gelegen moskee. Vanwege de grote belangstelling werd de activiteit verplaatst van 'La Verna' naar het 'Huis van de wijk'.

Rondom 4 oktober werd de *Franciscan Call 4 Peace* in Nederland geïntroduceerd. Deze is gestart door de franciscaanse familie in Vlaanderen en is door de stuurgroep in Nederland verspreid. Op vrijdag 4 oktober werden om 14.00 uur in zoveel mogelijk kerken, kapellen en moskeeën de klokken geluid en de *99 Schone namen van Allah* of de *Lofzang op de Allerhoogste* gebeden. Uiteindelijk is deze oproep tot vrede hoorbaar gemaakt in ten minste 24 landen op ten minste 600 plekken. In Nederland zijn op ten minste 50 plaatsen de klokken geluid. Er is een Facebookpagina aangemaakt waarbij gebruikers hun profielfoto konden versieren met het kader van de klokjes.

Daarnaast heeft de stuurgroep zich bezig gehouden met een initiatief en een activiteit die in de koker zijn blijven steken. In samenwerking met Han Rahimi zouden er iftarmaaltijden bij mensen thuis worden georganiseerd, waar mededorps- en stadsbewoners elkaar konden ontmoeten. Helaas is dit initiatief niet uitgevoerd omdat Han Rahimi voor de uitvoering op een subsidie rekende die hij helaas niet heeft ontvangen.

In samenwerking met de Groene Moslims zou er op 20 oktober een programma zijn met lezingen over duurzaamheid vanuit islamitische en franciscaanse hoek. Aansluitend zou er een gezamenlijke wandeling door het groen van Amsterdam plaatsvinden. Een week voor deze activiteit hebben de Groene Moslims zich helaas teruggetrokken.

Over het algemeen genomen valt het de stuurgroep op dat grootschalige, te plannen activiteiten in samenwerking met moslims moeilijk van de grond komen.

Verder hebben veel franciscaanse groepen en custodieën op lokaal niveau aandacht gegeven aan het thema en ontmoetingen gearrangeerd die zeer inspirerend waren.

3 Publiciteit

Een van de kernactiviteiten van de Franciscaanse Beweging is het doorgeven van de spiritualiteit van Franciscus en Clara. De uitvoering van de publiciteit voor de Franciscaanse Beweging was in handen van de publiciteitsmedewerkster Machteld Touwen, die Thomas Hontelez opvolgde en op 6 november 2018 in dienst kwam bij de Franciscaanse Beweging.

3.1 Facebook & Instagram

De Facebookpagina van de Franciscaanse Beweging wordt veel gebruikt om nieuws en evenementen wereldkundig te maken. Er verschijnen wekelijks berichten op en wekelijks komen er weer nieuwe volgers bij. Vorig jaar op 11 november had de Facebookpagina 915 volgers. Op 16 oktober 2019 zijn dat er 980. De hoeveelheid volgers groeit gestaag.

Daarnaast is de Franciscaanse Beweging dit jaar gestart met een Instagramaccount in de hoop op Instagram een andere doelgroep te bereiken dan op Facebook. Over het algemeen genomen zijn mensen van 35 jaar of ouder voornamelijk actief op Facebook en mensen van onder de 35 jaar actief op Instagram. Hoe ziet de bereikte doelgroep voor de FB er werkelijk uit? Hieronder de cijfers zoals Facebook en Instagram ze aanleveren.

	Instagram	Facebook
<i>Percentage 24 jarigen en jonger</i>	8 %	2 %
<i>Percentage 25 – 34 jarigen</i>	18 %	7 %
<i>Percentage 35 – 44 jarigen</i>	15 %	11 %
<i>Percentage 45 – 54 jarigen</i>	20 %	23 %
<i>Percentage 55 – 64 jarigen</i>	20 %	31 %
<i>Percentage 65+</i>	19 %	26 %

	Instagram	Facebook
Mannen	54%	39%
Vrouwen	46%	61%

Op Instagram heeft de Franciscaanse Beweging op het moment van schrijven 161 volgers. Hoewel het aantal volgers op Instagram kleiner is dan op Facebook, is de doelgroep op Instagram wel diverser dan op Facebook. Op Instagram wordt een jongere doelgroep bereikt met meer mannen.

3.2 Website, webshop & blogs

De vernieuwde website van de Franciscaanse Beweging biedt de mogelijkheid om via blogs en dergelijke de maatschappelijke betrokkenheid van de Franciscaanse Beweging beter zichtbaar te maken. Uit de reacties blijkt dat de website door de bezoekers wordt gewaardeerd.

In 2019 lag het aantal unieke bezoekers van de website gemiddeld rond de 1360. Begin 2019 heeft de website een nieuwe pagina gekregen, namelijk de pagina van de Vereniging Broeder Frans.

De Franciscaanse Beweging heeft een vaste poule bloggers. Zij schrijven één keer in de een à twee maanden een blog voor de website. Deze blogs worden rond de 150 keer gelezen.

Daarnaast is de website van de Franciscaanse Gideonsbende nieuw leven ingeblazen. Over deze website zijn geen cijfers bekend.

In de webshop verschijnen geregeld nieuwe boeken uit het antiquariaat. Het valt op dat een groot deel van de boekbestellingen boeken uit het antiquariaat bevatten. Daarnaast is er een lichte stijging in bestellingen zichtbaar. In 2018 werden er gemiddeld 22 bestellingen per maand gedaan, in 2019 zijn dat er 25.

3.3 Franciscaans Maandblad en Franciscaans Leven

FM, het Franciscaans Maandblad, is een belangrijk bindmiddel in de Franciscaanse Beweging. Bijna maandelijks biedt het de leden en andere geïnteresseerden nieuws en achtergrondinformatie over wat er zich afspeelt in de franciscaanse wereld en hoe je invulling geeft aan franciscaans leven.

Ook in 2019 blijkt uit reacties dat de vernieuwde vormgeving de aantrekkelijkheid van het blad verhoogt.

Machteld Touwen, PR-medewerker van de Franciscaanse Beweging, heeft als opvolgster van Thomas Hontelez het hoofdredacteurschap op zich genomen, nadat Marie-Claire Willemsen eerder deze taak 2 nummers onder haar hoede had genomen.

Twee leden hebben afscheid genomen van de redactie vanwege gezondheid en een andere baan die veel tijd vraagt. De redactie is sinds de zomer uitgebreid met een nieuw lid. De redactie mag dan kleiner geworden zijn, de kring van betrokken medewerkers is groter geworden.

Franciscaans Leven (FL) bestond vorig jaar 100 jaar. Nu, 101 jaar later, komt Franciscaans Leven zoals elk jaar uit met 6 nummers per jaar over franciscaanse spiritualiteit. Vanaf oktober vorig jaar verschenen: 'Wees geprezen door zuster dood' (nr. 5) en 'Dank en dien in nederigheid' (nr. 6). Dit jaar 'De ontmoeting met de islam' (nr. 1), 'De moeder als leider' (nr 2), 'De kunstenaar als leider' (nr. 3), 'Regel en levenswijze' (nr. 4) en 'De therapeut als leider' (nr.5).

3.4 Frapp

Rondom de Frapp is dit jaar niet veel gebeurd. Achter de schermen werd gewerkt aan het publicabel maken van het lespakket zodat het door ThiemeMeulenhoff uitgegeven kan worden. Wel zijn er verspreid over het jaar aanvragen gekomen van docenten of ze het pakket al mogen gebruiken in hun

lessen. Het materiaal wordt ook geschikt gemaakt voor het VMBO. Men is in afwachting wanneer het boek uitgegeven wordt.

3.4 Publicaties en boekverkoop

De boekverkoop vindt plaats via de webshop en op franciscaanse bijeenkomsten. De meeste boeken worden verkocht tijdens bijeenkomsten en activiteiten waar de leden aanwezig zijn. We ontvangen ook regelmatig boeken uit nalatenschappen voor ons antiquariaat.

Elk jaar weer verschijnen er nieuwe uitgaven over Franciscus.

- * 'Een stil moment. Franciscus van Assisi'. KokBoekencentrum 2018. In onze webshop vanaf november 2018.
- * Paul Moses: 'Franciscus van Assisi ontmoet de sultan. Vredesmissie in oorlogstijd'. Uitgeverij Berne Media, Heeswijk. Uitgave 2019, in onze webshop vanaf 25 maart.
- * Thomas Hontelez: 'Wandelen naar wijsheid. Lessen voor de pelgrim'. Uitgeverij KokBoekencentrum, in onze webshop vanaf mei.

Aangekocht in oktober vanwege opruiming boekenvoorraad Valkhof Pers enkele boeken die voorheen uitverkocht waren:

- * Gerard Pieter Freeman: 'Elisabeth van Thüringen. We moeten de mensen blij maken'.
- * Sigismund Verheij en Theo Zweerman: 'Om respect en mededogen. Levenskunst bij Franciscus en Clara van Assisi'.
- * Chris Elzinga e.a.: 'Eenvoudig verbonden'.

4 Dienstencentrum

De Franciscaanse Beweging zonder Dienstencentrum is eigenlijk niet meer voor te stellen.

De vaste medewerkers en de vrijwilligers zijn een ware spin in het web. Het Dienstencentrum fungeert als informatiepunt voor de buitenwereld, als aanjager van activiteiten, faciliteert vergaderingen van werkgroepen, verzorgt de publiciteit, uitgaven, doet de financiële administratie. Er zijn dit jaar 2 nieuwe vrijwilligers: Henk de Heer voor de boekhouding en Steve Voortman voor het archief.

Dit jaar werd een extra beroep gedaan op de inzet, energie en flexibiliteit van de vaste medewerkers en de vrijwilligers vanwege de verhuizing naar het stadsklooster en vervolgens weer terug naar het vernieuwde Franciscushuis. Er is grote waardering voor de inzet van een ieder hierbij. Het is zeker geen makkelijk jaar geweest voor alle medewerkers vanwege de verhuisperikelen. Desalniettemin konden de reguliere taken en activiteiten naar behoren uitgevoerd worden. Het dienstencentrum ervaart sinds de verhuizing hinder van slechte bereikbaarheid vanwege problemen met internet.

5 Leden en custodieën

5.1 Leden

Het aantal leden daalde in het verslagjaar (zie 9). Een heel belangrijke oorzaak hiervan is de vergrijzing onder de leden, met name de religieuzen. Bemoedigend is wel dat er zich 30 nieuwe leden aanmeldden. Omdat de nieuwe leden zich via de website aanmelden weten we niet altijd wat hen beweegt om lid te worden.

5.2 Custodieën

Met het Algemeen Kapittel van 2019 eindigt weer het driejarig mandaat van de zittende custoden. De Werkgroep Custoden, ingesteld als ondersteuning voor de custoden, heeft het toevertrouwde mandaat in 2018 teruggegeven om plaats te maken voor een eventueel andere vorm van ondersteuning en begeleiding van de custoden, aangepast aan de ontwikkelingen en omstandigheden van het moment.

Dat heeft tot dusverre nog niet geleid tot een nieuw model voor ondersteuning. Op dit moment wordt er gekeken naar de vorming van een werkgroep.

Veel custodieën werkten in 2019 met het jaarthema ‘dialogoog en ontmoeting’ rond de herdenking van 800 jaar Franciscus en de Sultan. Een eerste aanzet tot dit thema was op de custodendag van 20 oktober 2018. Op de 1^e custodendag op 23 maart werden de handreiking onder de titel ‘Vrede en Alle Goeds, Salam Aleikum’ en de kaart ter bezinning over dit jaarthema uitgereikt. De handreiking is mede tot stand gekomen dankzij de inbreng van de custoden zelf.

Aandacht werd gegeven aan concrete tips en oefeningen met als thema ‘vrede met je bureu’. Yosé Höhne–Sparborth gaf een inkijkje in in het werken op het terrein van interculturele en interreligieuze dialoog in zowel Irak als Utrecht. Vooral het nieuwsgierig zijn naar de ander wat betreft de verschillen én de overeenkomsten werd hierbij benadrukt als belangrijk element.

Nieuwsbrief voor de Custoden nummer 41 verscheen in april 2019 met daarin opgenomen het verslag van de Custodendag van 23 maart, de inleiding over interreligieuze dialoog in de praktijk en de franciscaanse agenda.

Op 19 oktober was de 2e Custodendag. Gerard Pieter Freeman vbf gaf een aanzet tot het thema voor 2020: franciscaanse verhalen. Verder werd uitgebreid stilgestaan bij de ontwikkelingen in de custodie in de afgelopen drie jaar.. Er was daartoe een inventarisatie gehouden onder de custoden en contactpersonen.

In het voorjaar van 2019 telde de FB zestien custodieën. In alfabetische volgorde zijn dat: Almelo e.o./Amsterdam/Bergen op Zoom/Breda-Tilburg/Delft-Rotterdam/Eindhoven/Flevoland/Gorinchem-Tiel/Grave-Velp/Haarlem/Hilversum/Leeuwarden/Limburg(Heerlen)/Nijmegen-Wijchen/Noord-Holland Noord/Utrecht.

Een korte impressie: het algemene beeld is dat de custodie over het algemeen zijn geplande voortgang kent. Continuïteit is veelal een belangrijke karaktertrek. Sinds de instelling van het fenomeen ‘custodie’ binnen de FB – circa 15 jaar geleden – is het aantal custodieën gedaald van 24 naar 15. Op enkele plaatsen is gekozen voor aansluiting bij een naastgelegen custodie. Daardoor worden de afstanden wel erg groot. De gemiddelde deelname aan de activiteiten lijkt enigszins terug te lopen, zij het mondjesmaat. Het aantal betrokken mensen in de meeste custodieën zit rond de tien, met drie uitschieters naar boven: Utrecht, Noord-Holland Noord en Bergen op Zoom. Er wordt genoemd dat de participanten aan de activiteiten ouder zijn geworden met als gevolg dat de draagkracht van de custodie is verminderd. Dat heeft ook zijn uitwerking op het aantal mensen dat een activiteit kan voorbereiden, leiden etc.

Zeven custodieën spreken van toeloop van (enkele) nieuwe, jongere mensen. Met hun komst kwam er een verfrissing in de samenkomsten, met meer variëteit in de opbouw ervan, nieuwe visies etc.

Nog enkele andere custodieën melden incidentele deelname van nieuwe mensen, maar dat leidt zelden tot een blijvende betrokkenheid.

Enkele custodieën geven aan dat stabiliteit van belang is. Een vast tijdstip in de maand, het kwartaal waarop de custodie bijeenkomt, een vaste plaats ook en zoveel mogelijk een vaste vorm voor de bijeenkomst. Ook een vast jaarthema werkt goed. Af en toe een gastinleider uitnodigen kan zorgen voor enige variatie. Stabiliteit draagt bij aan de groei van onderling vertrouwen en bevordert de verbondenheid.

Opmerkelijk is dat de PR voornamelijk beperkt blijft tot de eigen achterban. Een viertal custodieën brengt een eigen periodiekje uit, met een dalend lezersbestand en teruglopende frequentie. Incidenteel worden activiteiten gemeld via franciscaanse websites (bv van de FB) of andere kanalen als lokale

bladen.

Dit najaar eindigt de termijn van drie jaar custos/contactpersoon. De meeste custoden blijven hun taak als custos voor de volgende drie jaar uitvoeren. Een custodie bespreekt de opvolging intern. Er worden geen nieuwe custoden benoemd. De herbenoeming gaat in met ingang van het Algemeen Kapittel van 9 november.

6 Werkgroepen en activiteiten

Zonder de inzet van de vele leden die de werkgroepen bemensen zouden veel activiteiten niet georganiseerd kunnen worden. Er zijn werkgroepen zoals de redacties van FM en FL. Andere werkgroepen zijn meer organisatorisch zoals de kascommissie en de commissie goede diensten. Ook activiteiten als de Pinkstervoettocht, de Gideonsbende, Wandelen met Franciscus en de franciscaanse reizen worden gedragen door werkgroepen. De werkgroep Studie en Vorming zorgt voor een aanbod van studie en bezinningsdagen. De waarde van de inzet van deze werkgroepen kan niet hoog genoeg geschat worden.

6.1 Algemeen Kapittel en Inspiratiemiddag

Op 10 november 2018 vond in Den Bosch het Algemeen Kapittel plaats. Rob Visser, emeritus stadsprekikant te Amsterdam en pionierbegeleider van de PKN, leidde de dag in onder de titel ‘als je de kerk gezicht wil geven, laat dan je gezicht zien’. Hij stelde dat wij als kerk in navolging van Christus het gelaat van barmhartigheid moeten tonen. We moeten als kerk kwetsbaar durven zijn en kwetsbaarheden durven delen. Ieder mens is gast en zoekt een perspectief om thuis te komen bij God.

In de middag werd hier nog over doorgepraat en uit gesprekken tijdens andere activiteiten bleek dat deze inleiding veel indruk heeft gemaakt op de aanwezigen.

In de middag van het Algemeen Kapittel werden ook nog enkele workshops aangeboden. De dag werd afgesloten met de Algemene Ledenvergadering van de Franciscaanse Beweging.

De Inspiratiemiddag met het thema: ‘Ontmoeten met je hart’ vond plaats op 6 oktober 2019. Deze middag was georganiseerd met de bewoners van het stadsklooster San Damiano. Na een inspirerende opening, een verhaal over de ontmoeting van Franciscus met de sultan met muzikale begeleiding van Ralph Rousseau Meulenbroeks op viola da gamba, volgde een inleiding van Osman Catik, een sufi derwisj. Er waren ook verschillende workshops. In totaal waren er die middag 83 mensen aanwezig. De workshops werden gegeven door: Osman Catik met Rachid Renardo, David Jenkins en Yourie Castricum op handpan. Verder gaven Willem Marie Speelman, Thomas Hontelez, Mustafa Bulut en Yosé Höhne–Sparborth workshops. De middag werd afgesloten met een informeel en gemoedelijk samenzijn in het pas op 3 oktober geopende Franciscushuis.

6.2 Pinkstervoettocht

De 50e Pinkstervoettocht met als thema: ‘Feest van ontmoeting’ vond plaats van 7 t/m 10 juni in Wijk aan Zee. Onderdak werd geboden door Natuurvriendenhuis ‘Banjaert’.

Net als in eerdere jaren lag het aantal deelnemers rond de 100. Al enkele jaren zijn er vrijwillige koks aanwezig die voor de catering zorgen. De deelnemers kijken terug op een goede voettocht, zo bleek uit de reacties. De sfeer was goed en de voorbereidingen waren uitstekend. Er waren in het kader van de ontmoeting moslims uitgenodigd. Een aantal gezinnen kwam op de zondagmiddag langs en er waren mooie ontmoetingen. Bijzonder waren de slotviering en de reünie in de St. Odulphuskerk ter gelegenheid van de 50e Pinkstervoettocht. Het werd een feest van herkenning, weerzien en het

ophalen van mooie verhalen uit de afgelopen 50 jaar. Bijzonder was te zien dat deelname aan de Pinkstervoettocht in een aantal gevallen van generatie op generatie wordt doorgegeven.

6.3 Wandelen met Franciscus

De werkgroep zet zelf wandelingen uit of vraagt anderen om samen een wandeling uit te zetten. Op 13 januari werd er in Utrecht gewandeld, 7 april in Hattem, 23 juni in Wieringen, 29 september in Zundert.

Daarnaast organiseert de werkgroep een wandelweekend. Dit vond dit jaar plaats in Oisterwijk van 16 tot 18 augustus. Alle wandelingen stonden in het kader van het thema 'ontmoeting met'.

Verder was er dit jaar weer gelegenheid om een stadwandeling te doen. Deze werd gehouden op 13 januari in Utrecht vanaf de Silogemeente, een 'kerk met stip'. De stip is afkomstig uit de Middeleeuwen, toen arme zwervers bij herbergen keken naar een stip op de deurpost. Als die er door andere zwervers op was gezet, betekende dit kans op een gratis maaltijd. Tot voor kort waren er nog maar weinig kerken in Nederland die open stonden voor wie in de gevangenis had gezeten. Tijdens het koffiedrinken en de wandeling waren er ontmoetingen met ex-gedetineerden.

6.4 Voettochten en reizen

Er waren 2 voettochten/reizen gepland die georganiseerd zouden worden door de FB. Via de website maken we ook altijd melding van andere tochten en reizen die we niet zelf organiseren. Op deze manier kunnen we belangstellenden wijzen op andere mogelijkheden.

De voettocht van Stroncone naar Assisi met bagagevervoer o.l.v. Thomas Hontelez vond plaats van 8 t/m 20 juli met in totaal 13 personen.

De geplande bezinningsreis naar Assisi die eind september zou gaan plaats vinden ging niet door vanwege te weinig belangstelling. Na annulering hebben zich 4 personen toch nog aangemeld. Wanneer deze mensen zich tijdig aangemeld zouden hebben was de reis doorgegaan. Het is een tendens dat mensen zich laat opgeven.

Er is in de zomermaanden verkend of in 2020 een Elisabethvoettocht van Eisennach naar Marburg georganiseerd kan worden. Het aanbod van reizen, waaronder die voettocht, wordt in december bekendgemaakt.

6.5 Vorming en toerusting

Op 23 februari vond de jaaropening '800 jaar ontmoeting Franciscus en de Sultan' in Amsterdam plaats. Willem Marie Speelman ofs ging in op de historische ontmoeting tussen Franciscus en sultan Malik al-Kamil van Egypte. Verschillende mensen wisselden vanuit de eigen religieuze achtergrond ervaringen uit over hedendaagse ontmoetingen. Het door zr. Rebecca Braun osc vertaalde boek van Paul Moses 'Franciscus van Assisi ontmoet de sultan' werd gepresenteerd en aangeboden aan Rob Hoogenboom ofm. Als slot van de middag werd de naburige Al Ummah Moskee bezocht. De organisatie van deze dag lag bij de stuurgroep 'Franciscus en de sultan'.

De werkgroep Studie en vorming organiseerde op 13 april een studiemiddag met als thema: 'Verhalen verbinden' Bij Katrien in Den Bosch. Er werd interactief met een libretto van Franciscus en de sultan van Peter Vermaat gewerkt en we luisterden naar de verhalen van Mustafa Bulut en Rahim Biglari met muzikale begeleiding van Aldo Vos. Vaak horen we óver elkaar, via de media die slechts de meest opvallende gebeurtenissen voor het voetlicht brengen. Het creëert angst en mogelijke vooroordelen. Waar mensen zich laten meevoeren in de poëzie en het verhaal, komen ze tot elkaar en worden ze nader tot zichzelf gebracht. In verhalen herkennen we iets van onszelf en daarmee ook van de ander.

Twee leden van de werkgroep zijn vanwege ziekte tijdelijk uitgevallen: Hubert Bisschops en Henry Vermeulen.

Het Franciscaans Studie Centrum bood in najaar 2018 een cursus franciscaanse spiritualiteit aan. Hoewel deze activiteit niet door de Franciscaanse Beweging werd georganiseerd namen hier wel een aantal leden (van de beweging) aan deel.

Al enige jaren verzorgt Marieke Neuhaus binnen de FB meditatie: ‘De weg van het contemplatief gebed’ met meerdere groepen deelnemers op vier locaties in de steden Utrecht, Den Bosch, Nijmegen en Arnhem.

Van september 2018 – juni 2019 een meditatiegroep in Utrecht: 2^e jaar van de vierjarige Intensieve Cursus, 8 bijeenkomsten, 21 deelnemers op een nieuwe locatie: “De smaak van Lunet”. Een meditatiegroep in Den Bosch, in het Franciscushuis en in het stadsklooster: afsluiting van de Basiscursus met het 3^e jaar, 8 bijeenkomsten, 7 deelnemers.

Nieuwe meditatiegroep in Arnhem: gestart met het 1^e jaar van de Basiscursus, 8 bijeenkomsten, 17 deelnemers op een nieuwe locatie: “D3rde Verdieping” in de Rozet.

Tussentijds een vervolg-meditatiegroep in Nijmegen, bij de Franciscanen in de Vermeerstraat, voor mensen die de basiscursus hebben afgerond: 4 bijeenkomsten, 7 deelnemers.

Omdat er voor de twee nieuwe locaties zaalhuur betaald moet worden, zijn de prijzen voor de cursus met ingang van september in overeenstemming met de hogere kosten voor zaalhuur verhoogd.

Van september tot en met oktober 2019: een meditatiegroep in Utrecht, 3e jaar van de vierjarige Intensieve Cursus, 1 bijeenkomst met 20 deelnemers.

Meditatiegroep in Arnhem: 2e jaar van de Basiscursus, 2 bijeenkomsten met 13 deelnemers.

In november start in Den Bosch nog één maal, voor de allerlaatste keer, een nieuwe groep met het 1e jaar van de Basiscursus waarvoor grote belangstelling is.

6.6 Franciscaanse Gideonsbende

De activiteiten van de franciscaanse Gideonsbende werden dit jaar uitgevoerd onder het mom ‘op de koffie komen, is andere koek’ in het kader van het jaarthema ‘ontmoeting’. Een oproep werd gedaan om je wereld te verbreden door op de koffie te gaan bij mensen die je niet vanzelfsprekend spreekt of om hen juist op de koffie te vragen. Om deze actie vorm te geven zijn er speciale ‘koffie to go’-bekers gemaakt van bamboe met het opschrift ‘vrede en alle goeds’. Deze bekers worden te koop aangeboden in de webshop en bij diverse activiteiten door het jaar heen.

De aftrap van deze actie vond plaats tijdens het bevrijdingsfestival, 5 mei, in ’s-Hertogenbosch, waar de FB met een kraam stond. Het Bevrijdingsfestival Brabant had naar schatting een bezoekersaantal van 26.000. Bezoekers aan het festival kwamen bij de stand van de Gideonsbende in gesprek door middel van gesprekskaarten, konden koffiebekers kopen en wereldvrede koekjes bakken. In totaal zijn er meer dan 300 wereldvredekoekjes gebakken en hebben meer dan 50 mensen materiaal over de actie meegenomen.

Die dag viel symbolisch samen met het begin van de Ramadan. Ook via Instagram is aandacht voor ‘op de koffie komen, is andere koek’ gevraagd onder jongeren onder de 35. Door zowel aanwezig te zijn op het bevrijdingsfestival als via Instagram hebben we onze kanalen naar de buitenwereld toe verbreed.

Rondom 4 oktober werd de *Franciscan Call 4 Peace* in Nederland geïntroduceerd. De franciscaanse Gideonsbende haakte aan met een tip: begroet elkaar met: ‘*bon giorno, buona gente*’, goede dag, goede

mensen. Afkomstig van het verhaal van de traditie die elk jaar op 4 oktober wordt gehandhaafd dat een heraut door Poggio Bustone trekt met deze groet.

7 Franciscaanse organisaties

Onderstaande groepen werken zelfstandig en zijn financieel zelfstandig maar vallen onder de FB. De FB ondersteunt deze groepen d.m.v. het verzorgen van de boekhouding, de PR en flyers.

7.1 Vereniging van Broeder Frans (VBF)

De VBF heeft voor het thema gekozen 'teruggeven en doorgeven'. Dit is bewust gekozen om overlap te voorkomen met de regionale custodieën. De tekst waarop het jaar gebaseerd was komt uit 1 RegMB: *Laten mij al het goede teruggeven aan de allerhoogste en verheven Heer God en erkennen dat al het goede van Hem is en voor alles dankzeggen aan Hem van wie al het goede voortkomt.* Ook in Wijsheidsspreuk 18 staat geschreven: *“Gelukkig de mens die zijn naaste in zijn broosheid draagt, zoals hij door hem gedragen wil worden, als hij in een soortgelijke situatie verkeert. Gelukkig de mens die al het goede aan de Heer God teruggeeft.”*

Op de drie ledendagen en in het ledenweekend is op verschillende wijzen besproken wat men ontvangen heeft waar men dankbaar voor is en wat men kan en mag doorgeven.

7.2 Lieverlede

De Franciscaanse Beweging biedt sinds de jaren 90 onder de naam 'Lieverlede' een bezinningsperiode van vijf weekenden voor mensen die een pas op de plaats willen maken om hun levensweg tot dan toe te overzien en bewust naar de toekomst willen kijken.

Lieverlede wordt begeleid door 2 personen en bestaat uit 5 bij elkaar horende weekenden, waaraan ook meerdere gastbegeleiders meewerken. Per cyclus kunnen 8 personen deelnemen en steeds weer blijkt dat de deelnemers na Lieverlede anders verder gaan. In juni 2018 werden de weekenden gepland voor 2019-2020. Op de peildatum, half september 2019, waren er onvoldoende opgaven om het 1e weekend door te laten gaan. De publiciteit is opnieuw en door meerderen ter hand genomen en men verwacht dat de nieuwe cyclus in de periode van 6 december t/m 21 juni bij de minderbroeders franciscanen in Megen zal plaatsvinden. Lieverlede wordt gedragen door een zelfstandige werkgroep.

7.3 Franciscaanse Kloosterweekenden

Vanaf 1 juli 2018 is de werkgroep Franciscaanse Kloosterweekenden, verantwoordelijk voor de organisatie van de Kloosterweekenden (voorheen het Oriëntatiewerk van de Kapucijnen), ondergebracht bij de FB. De negen ervaren weekendbegeleiders hebben de weekenden tussen 1 juli 2018 - 1 juli 2019 begeleid.

In het najaar van 2018 waren drie themaweekenden en 1 kennismakingsweekend gepland. Hiervan is 1 themaweekend niet doorgegaan i.v.m. te weinig opgaven. In het voorjaar waren er 3 kennismakingsweekenden gepland en 1 themaweekend. Alle vier weekenden zijn met het maximale aantal deelnemers (8) doorgegaan. Van de geplande weekenden is in de periode van 1 juli 2018 - 1 juli 2019 87,5% met het maximale aantal deelnemers doorgegaan. In het najaar van 2019 zijn drie themaweekenden en één kennismakingsweekend gepland en in 2020 in totaal acht weekenden. De weekenden worden doorgaans gehouden bij de broeders franciscanen in Megen en de zusters clarissen in Megen en Nijmegen. De weekendbegeleiders hebben tweemaal per jaar een toerustingweekend en retraiteweekend.

8 Franciscaanse contacten

De meeste contacten zijn al eerder genoemd in het verslag. Gesprekken en contacten met de Oriëntatiebeweging, nu kloosterweekenden; de bijeenkomsten met de participanten van het

stadsklooster San Damiano; de contacten met onze nieuwe burens; met het FSC vanwege deelname aan studie- en bezinningsdagen of inleidingen binnen de FB; de werkgroep 800 jaar Franciscus en de sultan.

En niet te vergeten de gastvrijheid van vele franciscaanse huizen waar we terecht kunnen met weekenden, cursussen etc.

8.1 Ordes en congregaties

In het najaar van 2018, op 11 december, was Mieke Dorssers te gast bij de zusters ‘Alles voor Allen’ in Breda, om te vertellen hoe het met de Franciscaanse Beweging gaat en hoe de giften van de zusters werden besteed in de projecten zoals de ‘Frapp’, de Franciscusapp, en de nieuwe huisvesting met inloopmogelijkheden.

In december verscheen de 5^e Nieuwsbrief voor de religieuze ordes en congregaties met een kerstgroet en nieuwjaarswens. Er verscheen in deze Nieuwsbrief een impressie van de inspiratiemiddag en het Algemeen Kapittel. Het jaarverslag van het verenigingsbestuur werd kort weergegeven en er werd verslag gedaan van ‘te gast bij’ de zusters Franciscanessen van Oirschot.

Op 22 mei was de FB als toehoorder aanwezig op het provinciaal kapittel van de Franciscanen in Denekamp bij het agendapunt over het stadsklooster San Damiano.

Op 11 september was de FB te gast bij de broeders van Huijbergen. We mochten een kijkje nemen in hun klooster, tuin en Wilhelmiënmuseum om te zien hoe de broeders hun religieus erfgoed doorgeven en verbinden met vragen uit de hedendaagse samenleving. De aanwezigen werden ingelicht over de plannen van de bewoners van ‘de Huyberg’, waar nu 3 voormalige bewoners van Milieuproject Stoutenburg wonen en werken en vorm geven aan bewust natuurlijk leven.

‘De Wonne’ jubileert driemaal: dit jaar stonden de oecumenische woongemeenschappen in Enschede, Almelo en Glanerbrug stil bij hun jubilea van respectievelijk het 40^e, 25^e, en 20^e jaar van hun bestaan. Het was zowel een reden tot vreugde als een aanleiding om stil te staan bij deze bijzondere manier van diaconale presentie. Wij hebben de mensen van ‘De Wonne’ vrede en alle goeds gewenst en een artikel geplaatst in het Franciscaans Maandblad.

8.2 Overige contacten

- De FB heeft voor de studiedag ‘Verhalen verbinden’ op 13 april onderdak gevonden ‘Bij Katrien’, een ontmoetingsplaats in de Bossche binnenstad waar oud, jong, mensen met en zonder beperking, arm en rijk, allochtoon en autochtoon meedoen en zijn verbonden door ontmoeting, werk en bewonersactiviteiten.

- Op 27 mei was Mieke Dorssers aanwezig op de ‘Het verhaal gaat door’, dag voor religieuze organisaties in het bisdom Den Bosch.

- Op 12 juni was Jan Nielen aanwezig bij de bijeenkomst van Bondgenoten in Missie in Amsterdam Zuid-Oost, waar de uitkomsten van de door het KNR georganiseerde Missietafels werden gepresenteerd in het kader van de buitengewone missiemaand die werd gehouden in oktober 2019.

- Op 21 juni heeft Mieke Dorssers workshops gegeven over het Zonnelied in een parochie te Voerendaal.

- In het kader van de Platformbijeenkomst in juni heeft de FB contacten gelegd met de woongemeenschap de Wonne Almelo, ritueelbegeleider Leven Verhalen, en de Mariënborgvereniging.

Vanwege het zoeken naar accommodatie komen we vaak terecht bij organisaties die qua doelstelling dicht bij de FB liggen. Ook al is de aanleiding vaak van praktisch aard, het is zeer inspirerend om te zien en te ervaren hoe andere organisaties eveneens werken aan een vreugdevolle samenleving voor iedereen.

In het kader van onze wandelingen zijn we vaak te gast in allerlei kerken en parochiezaaltjes. De gastvrijheid die we ervaren is hartverwarmend.

9. De FB in getallen

	2019	2018	2017	2016	2015	2014
<i>Leden van de FB (okt-okt)</i>	817	864	900	959	1000	1082
<i>Toegetreden nieuwe leden (okt-okt)</i>	30	35	30	26	27	40
<i>Abonnementen FM</i>	916	961	991	1054	1103	1202
<i>Abonnementen FL</i>	237	251	257	267	282	295
<i>Deelnemers Pinkstervoettocht</i>	99	101	109	97	104	120
<i>Deelnemers studiedag jaarthema (gemiddelde)</i>	30	30	33	30	34	28
<i>Aantal custoden (en contactpersonen)*</i>	15(19)	18(26)	20(27)	26(32)	24(33)	26
<i>Aantal werkgroepen en commissies</i>	15	14	12	14	15	16
<i>Aantal leden werkgroepen/commissies</i>	54	57	51	59	63	65

* 15 verwijst naar het aantal custodieën /19 naar het aantal custoden en contactpersonen

10. Tot slot

2019 was in velerlei opzichten een bewogen jaar. Allereerst was er het overlijden van Xander van Asperen. We vierden het 50-jarig jubileum van de Pinkstervoettocht. Het Dienstencentrum bewoog dit jaar van het Franciscushuis naar het Stadsklooster en weer terug vanwege de verbouwing. 800 jaar herdenking van de ontmoeting van Franciscus met sultan Malik al-Kamil zette ons in beweging van La Verna naar de moskee en de ontmoeting met onze moslimtochtgenoten. Met hen en bij hen kwamen we op verhaal. De ontmoeting tussen mensen met een waarachtig verhaal heeft een transformatieve kracht van oorlog naar vrede, van vijand naar zuster en broeder, zoals de ontmoeting van Franciscus met de sultan ons leert. Wij allen zijn immers schepselen van de Allerhoogste, wiens loflied wij zingen ieder in eigen taal en op eigen wijze. Met dit in gedachten kan het niet anders dan dat wij als Franciscaanse Beweging verwachtingsvol op pad gaan naar 2020 om 'op verhaal te komen', vorm en inhoud te geven in en rondom ons nieuwe onderkomen.

11. Financieel beleid

We presenteren de jaarrekening van het jaar 2018. Het resultaat van het verenigingsjaar is nagenoeg gelijk met het financieel resultaat van het jaar 2017. Het financieel resultaat bedraagt € 26.947,-; dat is € 2.539,- lager dan het resultaat van het verenigingsjaar 2017.

Enerzijds is dit te verklaren door een negatief koersresultaat van de obligatie per 31 december 2018, tevens zien we een teruglopende contributiebijdrage. Er is wel een toename van de bijdrage van de abonnementen op het Franciscaans Leven.

De lasten van het verenigingsjaar 2018 blijven netjes binnen de begroting en zijn vrijwel identiek aan het jaar daarvoor. Opgemerkt wordt dat de lancering van de nieuwe website geleid heeft tot extra kosten ten opzicht van het jaar 2017, dit is normaal.

Deze bestendige lijn geeft vertrouwen en de inzet van iedereen die hieraan heeft bijgedragen wordt erg gewaardeerd.

Ook dit jaar heeft een dotatie aan de voorziening Franciscushuis kunnen plaatsvinden. Deze voorziening is nodig om de verhuizing terug en verdere inrichting te kunnen bekostigen. Na afronding van deze activiteit zal het restant van de voorziening terugvloeiën naar de verenigingskas. Zorgelijk is dat de contributies van de leden van de FB steeds verder teruglopen, ten opzichte van het jaar 2017 is er sprake van een daling van € 3.827.

De penningmeester spreekt haar dank uit aan allen die een bijdrage geleverd hebben aan het financiële resultaat van 2018.

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2018					
(na bestemming resultaat)					
		31 DECEMBER 2018		31 DECEMBER 2017	
		€	€	€	€
ACTIVA					
VASTE ACTIVA					
	Materieel	1.035		3.063	
	Financieel	486.000		505.090	
	Som der vaste activa		487.035		508.153
VLOTTENDE ACTIVA					
	Vorraden	60.892		58.028	
	Debiteuren	817		663	
	Overige vorderingen	1.878		6.471	
	Liquide middelen	60.714		55.923	
	Som der vlottende activa		124.301		121.085
	Totaal activa		<u>611.336</u>		<u>629.238</u>
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
	Vrije reserves	411.047		438.058	
	Gebonden reserves	157.017		145.241	
	Voorziening Franciscushuis	32.500		22.500	
			600.564		605.799
SCHULDEN OP KORTE TERMIJN					
	Crediteuren	6.152		13.472	
	Overige schulden	4.620		9.967	
			10.772		23.439
	Totaal passiva		<u>611.336</u>		<u>629.238</u>

2. RESULTATENREKENING 2018				
		Begroting 2018	Werkelijk 2018	Werkelijk 2017
		€	€	€
BATEN				
	Contributies Leden FB (inclusief vaste bijdrage FM)	64.000	56.698	60.525
	Steun - abonnementen Franciscaans Maandblad	7.000	6.412	6.238
	Abonnementen Franciscaans Leven	8.000	10.136	7.589
	Bijdragen Vrienden	400	315	437
	Activiteiten & Werkvelden	6.000	6.491	11.768
	Rentebaten	20.750	21.823	21.763
	Totaal inkomsten	106.150	101.875	108.320
LASTEN				
	Communicatie (FM & FL)	35.000	34.100	34.284
	Personeelskosten	168.500	163.758	163.134
	Bestuur en organisatie	13.750	4.968	3.875
	Secretariaat- en kantoorkosten	9.150	10.145	7.407
	Advieskosten	2.400	(384)	2.871
	Huisvestingskosten	5.230	5.197	5.797
	Afschrijvingen	1.500	2.028	1.755
	Totaal verenigingslasten	235.530	219.812	219.123
	Resultaat gewone verenigingsactiviteiten	(129.380)	(117.937)	(110.803)
	Bijzondere baten & lasten	100.000	90.989	140.289
	Resultaat verenigingsjaar	(29.380)	(26.948)	29.486

Andere kijk op jaarcijfers Franciscaanse Beweging 2018			
Activiteiten	(Directe) Kosten	(Directe) Opbrengsten	Resultaat
Uitgave FM / FL	34.100	16.548	(17.552)
Boekenverkopen	3.373	6.475	3.102
Franciscus App	4.309	5.000	691
Custodiën	444	-	(444)
Lieverlede	862	-	(862)
Pinkstervoettocht	9.281	9.630	349
Wandelingen	15.778	16.813	1.035
Studie en vorming	1.901	7.163	5.262
Maatschappelijke betrokkenheid	72	266	194
<i>Subtotaal activiteiten:</i>			(8.225)
Mutatie bestemde reserve Custodiën			444
Mutatie bestemde reserve Lieferlede			862
Mutatie bestemde reserve Pinkstervoettocht			(349)
Mutatie bestemde reserve Vereniging Broeder Frans			737
Vorming bestemde reserve Studie en Vorming			(3.000)
Vorming bestemde reserve Kloosterweekenden			(4.053)
Mutatie overige projectreserves			(175)
Aftopping i.v.m. maximering vermogen boekverkoop			(3.102)
			(16.861)
Indirecte kosten:			
Personeelskosten	163.758	-	(163.758)
Bestuur en organisatie	4.968	-	(4.968)
Secretariaat- en kantoorkosten	14.858	4.713	(10.145)
Administratie en advieskosten	466	850	384
Huisvestingskosten	5.197	-	(5.197)
Afschrijvingen	2.028	-	(2.028)
Koersresultaat obligaties	19.090	-	(19.090)
Diverse baten & lasten	1.020	-	(1.020)
Totaal:			(205.822)
Opbrengst leden			
Contributies	-	56.698	56.698
Vriend van Vrede en alle Goeds	-	315	315
Resultaat activiteiten, werkvelden			6.491
Totaal operationele opbrengsten:			63.504
Financiering:			
Rentebaten	-	21.823	21.823
Giften	-	110.408	110.408
Totaal financiering:			132.231
Verenigingsresultaat			(26.948)
<i>nb; tussen haakjes is negatief</i>			